

Na tej stronie przedstawiono informacje na temat zawodów prawniczych na Malcie.

Zawody prawnicze – wprowadzenie

Do zawodów prawniczych na Malcie należą zawody: adwokata, notariusza i reprezentanta prawnego (*legal procurator*).

Adwokaci są uprawnieni do występowania przed każdym sądem.

Notariusze są uznawani za urzędników państwowych. Sporządzają oni i wydają akty notarialne.

Reprezentanci prawni mogą występować przed sądami niższej instancji, a w praktyce większość ich pracy polega na podejmowaniu działań w związku z czynnościami prawnymi w sekretariacie sądu. Czynności te są związane bądź ze sprawami sądowymi, bądź z innymi roszczeniami.

Zawody prawnicze na Malcie są zorganizowane w jednolity system, a oskarżycieli publicznych powołuje się spośród praktykujących adwokatów.

Prokuratorzy

Organizacja

Prokuratorowi Generalnemu (Attorney General) nadano uprawnienia na mocy art. 91 konstytucji. Biuro Prokuratora Generalnego jest organem rządowym na mocy rozporządzenia o Prokuratorze Generalnym, rozdział 90 Zbioru praw Malty, oraz pełni rolę obrońcy po stronie Republiki Malty.

Na mocy przepisów konstytucji Malty Prokuratorowi Generalnemu przysługuje gwarancja nieusuwalności z urzędu. Prokurator Generalny dokonuje niezależnego osądu zagadnień związanych ze ściganiem przestępstw oraz wykonuje funkcje związane z postępowaniem karnym przewidziane w kodeksie karnym.

W sprawowaniu funkcji Prokuratora Generalnego wspomagają zastępca (Deputy Attorney General) oraz inni prawnicy.

Rola i obowiązki

Prokurator Generalny pełni **funkcję głównego oskarżyciela publicznego** przed sądami karnymi. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ścigania przestępstw (przepisy przejściowe) z 2020 r. (obwieszczenie nr 378 z 2020 r.), które weszło w życie 1 października 2020 r., Prokurator Generalny ma uprawnienia do decydowania o wniesieniu i popieraniu oskarżenia przed Sądem Pokoju (Court of Magistrates) działającym jako Trybunał Śledczy (Court of Inquiry) w odniesieniu do przestępstw kwalifikujących się jako poważne, w tym:

aktów terrorystycznych, finansowania terroryzmu i przestępstw pomocniczych przewidzianych w księdze pierwszej część II tytuł IX podtytuł IV sekcja A kodeksu karnego;

nadużywania władzy przez urzędników w celu uzyskania korzyści finansowych lub innych, wymuszenia, łapownictwa, wpływania na ławę przysięgłych i korupcji, płatnej protekcji i przestępstw skarbowych przewidzianych w księdze pierwszej część II tytuł III podtytuł IV kodeksu karnego;

przestępstw prania pieniędzy przewidzianych w art. 3 ustawy o zapobieganiu praniu pieniędzy, z wyjątkiem sytuacji, w których przestępstwa te są ścigane łącznie z przestępstwami przewidzianymi w rozporządzeniu w sprawie leków niebezpiecznych lub rozporządzeniu w sprawie zawodów medycznych i pokrewnych;

w sprawach dotyczących nadużyć finansowych i sprzeniewierzenia środków publicznych, w których poniesione straty finansowe wynoszą przynajmniej pięćdziesiąt tysięcy (50 000) euro;

usiłowania popełnienia, zmywy w celu popełnienia lub współsprawstwa powyższych przestępstw.

Wykonując uprawnienia do wszczynania, prowadzenia lub umarzania postępowania karnego nadane ustawą, Prokurator Generalny nie podlega kierownictwu ani kontroli żadnej innej osoby ani żadnego innego organu, chyba że w odpowiedniej ustawie przewidziano:

kontrolę sądową decyzji o odmowie ścigania lub wszelkiej innej decyzji z powodu jej niezgodności z prawem lub bezzasadności lub

kontrolę sądową, której na podstawie kryteriów określonych w prawie poddaje się decyzję Prokuratora Generalnego o wszczęciu postępowania karnego przed sądem karnym wyższej instancji, jeżeli dane przestępstwo jest zagrożone surowszą karą w sądzie wyższej instancji niż w sądzie niższej instancji.

Adwokat Generalny

Organizacja

Urząd Adwokata Generalnego (State Advocate) ustanowiono 18 grudnia 2019 r. jako odrębny podmiot prawny wykonujący określone funkcje i obowiązki wcześniej należące do Biura Prokuratora Generalnego. Zgodnie z art. 91A konstytucji Adwokat Generalny pełni funkcje konstytucyjne. Biuro Adwokata Generalnego stanowi agencję rządową zgodnie z ustawą o Adwokacie Generalnym, rozdział 603 Zbioru praw Malty.

Zgodnie z konstytucją Malty Adwokatowi Generalnemu przysługuje taka sama gwarancja nieusuwalności jak Prokuratorowi Generalnemu, a wykonując swoje obowiązki, Adwokat Generalny jest zobowiązany kierować się własnym osądem i nie podlega kierownictwu ani kontroli żadnej innej osoby ani żadnego innego organu.

W sprawowaniu funkcji Adwokata Generalnego wspomagają zastępca (Deputy State Advocate) oraz inni prawnicy.

Rola i obowiązki

Adwokat Generalny pełni funkcję głównego doradcy prawnego rządu, a prawnicy z jego biura reprezentują rząd przed sądami cywilnymi i konstytucyjnymi. Biuro Adwokata Generalnego **reprezentuje Republikę Malty** przed sądami międzynarodowymi, w tym przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, a prawnicy z jego biura reprezentują rząd na posiedzeniach międzynarodowych dotyczących współpracy prawnej i sądowej.

Biuro to asystuje ponadto przy **sporządzaniu aktów prawnych** i ratyfikacji przepisów przez parlament.

Sędziowie

Organizacja

Sędziów i sędziów pokoju powołuje Prezydent, opierając się na rekomendacji Komisji ds. Powoływania Sędziów ustanowionej na mocy art. 96A konstytucji. Prezesa Trybunału Konstytucyjnego (Chief Justice) powołuje Prezydent w drodze uchwały Izby Reprezentantów przegłosowanej większością co najmniej dwóch trzecich głosów jej członków.

Wszyscy sędziowie i sędziowie pokoju są niezależni od organów władzy wykonawczej i przysługuje im gwarancja nieusuwalności z urzędu. Osoby ubiegające się o stanowisko sędziego pokoju muszą prowadzić praktykę adwokacką na Maltcie co najmniej przez siedem lat, a ubiegający się o powołanie na stanowisko sędziowskie – co najmniej przez dwanaście lat. Nakładanie środków dyscyplinarnych na sędziów, które nie mogą skutkować usunięciem z urzędu pracownika wymiaru sprawiedliwości, stanowi prerogatywę Komisji ds. Wymiaru Sprawiedliwości. Decyzje w tym przedmiocie można zaskarżyć do Trybunału Konstytucyjnego. W wykonywaniu powierzonych funkcji Komisji przysługują wszystkie uprawnienia sądów cywilnych. Jeżeli Komisja stwierdza, że postępowanie wyjaśniające może doprowadzić do usunięcia sędziego z urzędu, wówczas zaleca Prezydentowi usunięcie takiego sędziego z urzędu ze względu na udowodnione niedopełnienie obowiązków służbowych lub udowodnioną niezdolność do sprawowania urzędu. Sędzia może zaskarżyć takie zalecenie do Trybunału Konstytucyjnego.

Organizacja zawodów prawniczych: Adwokaci

Adwokaci (*Barristers/Lawyers*)

Rola i obowiązki

Adwokaci to przedstawiciele zawodów prawniczych uprawnieni do **udzielania porad i konsultacji prawnych** oraz **reprezentowania** klientów przed sądami, trybunałami lub innymi organami prawnymi.

Aby zostać adwokatem na Maltcie, należy uzyskać nominację (*warrant*) wydaną przez Prezydenta oraz opatrzoną maltańską pieczęcią urzędową. Osoby, które otrzymały taką nominację, składają przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych przysięgę lojalności oraz ślubowanie. Ceremonia zaprzysiężenia odbywa się podczas otwartego posiedzenia Sądu Apelacyjnego.

Organizacja

Maltańska Izba Adwokacka (Malta Chamber of Advocates) reprezentuje adwokatów będących członkami maltańskiej palestry. Jest to organizacja dobrowolna, apolityczna i pozarządowa, finansowana ze składek członków oraz środków uzyskiwanych z organizowanych przez nią działań. Stanowi ona prawnie uznany organ doradczy i przedstawicielski dla adwokatów w sprawach związanych z organizacją i funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości. Na Maltcie funkcjonuje tylko jeden rodzaj adwokatów, a terminy „lawyer” i „advocate” są używane zamiennie. Warunki wykonywania zawodu ustala **Komisja ds. Wymiaru Sprawiedliwości** (Commission for the Administration of Justice) złożona z Prezydenta Malty, prezesa Trybunału Konstytucyjnego (Chief Justice), dwóch sędziów, dwóch sędziów pokoju, prezesa Izby Adwokackiej oraz dwóch przedstawicieli innych zawodów prawniczych. Wszystkie skargi dotyczące działalności adwokatów rozpoznaje komisja złożona z pięciu adwokatów, która następnie formułuje zalecenia dla Komisji ds. Wymiaru Sprawiedliwości dotyczące podjęcia czynności dyscyplinarnych. Trzech z tych pięciu adwokatów powołuje Izba Adwokacka, co daje Izbie skuteczne uprawnienia regulacyjne w odniesieniu do wykonywania zawodu.

Izba Adwokacka prowadzi informacyjną stronę internetową poświęconą zawodowi adwokata, która zawiera również **bazę adresową**. Baza jest podzielona na dwie części: część ogólnodostępna zawiera dane wszystkich adwokatów będących członkami Izby Adwokackiej, natomiast część dostępna tylko dla członków zawiera dane wszystkich adwokatów znanych Izbie Adwokackiej.

W ostatnich latach Izba zorganizowała wiele konferencji i seminariów akademickich, jak również cykl comiesięcznych wykładów promujących kulturę ustawicznego rozwoju zawodowego wszystkich adwokatów.

Prawnicze bazy danych

Na rządowej stronie internetowej lawyersregister.gov.mt zamieszczono urzędowy wykaz adwokatów zawierający imiona i nazwiska oraz inne szczegółowe informacje na temat adwokatów, którzy uzyskali nominację i którzy wyrazili zgodę na publikację swoich danych zawodowych w tym rejestrze. Rejestr ten jest ogólnodostępny.

Notariusze

Rola i obowiązki

Notariusze to funkcjonariusze publiczni, upoważnieni do przyjmowania oświadczeń woli składanych w stosunkach między żyjącymi oraz na wypadek śmierci oraz do ich uwierzytelniania. W związku z powierzonym im zakresem obowiązków i zadań są oni również upoważnieni do przechowywania takich dokumentów i wydawania ich odpisów. W rozdziale 55 Zbioru Praw Malty (ustawa o zawodzie notariusza i archiwach notarialnych – Notarial Profession and Notarial Archives Act) określono pozostałe uprawnienia i funkcje pełnione przez notariusza.

Przed rozpoczęciem praktyki notariusze składają przed Sądem Apelacyjnym przysięgę lojalności oraz przysięgę przed objęciem urzędu.

Nadzór nad wszystkimi notariuszami, prowadzonymi przez nich archiwami oraz rejestrem publicznym sprawuje sąd szczególny zwany **Sądem ds. Kontroli Aktów Notarialnych** (Court of Revision of Notarial Acts). Sąd ten składa się z członków powołanych przez ministra właściwego do spraw notariatu spośród sędziów zwyczajnych i sędziów pokoju w stanie spoczynku oraz spośród adwokatów i notariuszy.

Sąd ten może, o ile uzna to za stosowne, przeprowadzić niezapowiedzianą kontrolę archiwów, rejestru publicznego lub kancelarii każdego notariusza.

W styczniu każdego roku w **maltańskim dzienniku urzędowym** (Malta Government Gazette) publikowana jest lista wszystkich praktykujących notariuszy na Maltcie.

Organizacja

Rada Notarialna to ogólny organ nadzorujący działalność notariatu. Rada jest uprawniona do prowadzenia, z urzędu albo na podstawie otrzymanej skargi, postępowania wyjaśniającego dotyczącego działalności notariusza, któremu zarzuca się obrażę godności zawodu notariusza. Rada może również rozpatrywać stawiane notariuszom zarzuty o zaniedbanie lub nadużycie uprawnień w toku wykonywania czynności zawodowych lub w związku z działalnością zawodową, chyba że takie uprawnienie zostało ustawowo powierzone innemu organowi zgodnie z art. 85 i 94 rozdziału 55 ustawy o zawodzie notariusza i archiwach notarialnych opublikowanej w Zbiorze Praw Malty lub zgodnie z innymi przepisami prawa.

Prawnicze bazy danych

Oficjalna strona internetowa Rady Notarialnej na Maltcie zawiera informacje na temat **Rady Notarialnej**, ogólne informacje przeznaczone zarówno dla szerokiego kręgu odbiorców, jak i dla notariuszy, jak również bazę adresową notariuszy, którzy prowadzą swoją praktykę na Maltcie. Baza danych jest publicznie dostępna, a korzystanie z niej jest nieodpłatne.

Inne zawody prawnicze

Reprezentanci prawni

Osoba fizyczna, która zamierza wykonywać zawód reprezentanta prawnego na Maltcie, musi uzyskać nominację (*warrant*) wydaną przez Prezydenta oraz opatrzoną pieczęcią urzędową. Osoby, które otrzymały taką nominację, składają przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych przysięgę lojalności oraz ślubowanie. Ceremonia zaprzysiężenia odbywa się podczas otwartego posiedzenia Sądu Apelacyjnego.

Podstawowym zadaniem reprezentantów prawnych jest pomoc w postępowaniu sądowym adwokatom, którzy ich zatrudniają. Reprezentanci prawni składają pisma procesowe w sekretariacie sądu w imieniu klientów oraz wykonują inne czynności związane z przygotowaniem pozwów przez adwokatów.

Reprezentanci prawni są uprawnieni do występowania w sądach pokoju oraz szczególnych trybunałach i radach. Mogą również udzielać porad.

Komisja ds. Wymiaru Sprawiedliwości (Commission for the Administration of Justice) to organ odpowiedzialny za regulację tego zawodu na Maltcie.

Agencja Służb Sądowych

Agencja Służb Sądowych jest odpowiedzialna za administrowanie sądami powszechnymi na Malcie. Agencja odpowiada za rejestry oraz urzędników je prowadzących, sporządzanie i doręczanie dokumentów sądowych, wykonywanie tytułów egzekucyjnych, m.in. wyroków i nakazów sądowych przez komorników sądowych (*Court-appointed marshals*) i innych urzędników, licytacje, rozprawy z udziałem ławy przysięgłych i inne sądowe postępowania karne.

Zastępca sekretarza sądowego (489 Kb)

Asystent sędziego (382 Kb)

Urzędnik sekretariatu sądu (390 Kb)

Powiązane strony

Maltańska Izba Adwokacka

Oficjalna strona internetowa Rady Notarialnej Malty

Ostatnia aktualizacja: 16/05/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.